

Studentų prioritetinių temų projektų lėšų skyrimo, panaudojimo ir atsiskaitymo už panaudotas lėšas tvarkos aprašo 4 priedas

PROJEKTO SANTRAUKA

Projekto pavadinimas	Etiškas dirbtinio intelekto naudojimas mokymosi procese, stiprinant Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų projektų valdymo ir bendradarbiavimo kompetencijas
Projekto vykdytojas	Šv. Ignaco Lojolos kolegija
Projekto įgyvendinimo laikotarpis	2026 m. rugsėjo 7 d. - 2026 m. gruodžio 1 d.
Projekto poreikio pagrindimas	<p>Sparti dirbtinio intelekto (DI) technologijų plėtra daro reikšmingą poveikį aukštojo mokslo studijų procesui. Dirbtinis intelektas - technologija, leidžianti kompiuteriams mokytis iš duomenų ir atlikti užduotis, kurios įprastai reikalauja žmogaus proto: analizės, kalbos supratimo, kūrybos ar sprendimų priėmimo. Studentai vis dažniau naudoja DI įrankius mokymuisi, informacijos paieškai, tekstų rengimui ir projektiniams darbams. Remiantis UNESCO atlikta apklausa 2025 metais, 9 iš 10 aukštojo mokslo institucijų teigė, jog naudoja DI įrankius, daugiausia mokslinių tyrimų atlikimui bei akademinų tekstų rengimui. Pusė apklaustųjų teigia, kad DI naudoja mokymosi procesuose, t. y., planuojant paskaitas, įvertinant studentų atliktas užduotis, ar administraciniams užduotims atlikti. Nepaisant to, dauguma neturi supratimo apie DI naudojimo etinius principus. Tyrime buvo atskleista kaip aukštosios mokyklos taiko DI integravimo metodą, apimančią sistemingas konsultacijas ir bendravimą su studentais ir dėstytojais, dirbtinio intelekto raštingumo įvedimą kaip privalomą kursą pirmakursiams. Vienas populiariausių DI įrankių „ChatGPT“, kuris naudojamas rašymui, analizėms, idėjų kūrimui bei mokymuisi. Oficialioje „ChatGPT“ svetainėje teigiama, kad apdairiai naudojant šį įrankį, jis gali padėti studentams lavinti mąstymą, rašymo įgūdžius. Pabrėžiama, kad neefektyvus naudojimas yra tuomet, kai studentai įrankį naudoja atlikti darbą už juos pačius, vietoje to, kad pasitelkę kūrybiškumą parengtų studijoms reikalingas užduotis. Taigi, dirbtinio intelekto įrankiai gali būti naudojami mokymosi procese idėjoms plėtoti ir supratimui gilinti, jeigu studentas aktyviai įsitraukia į rašymo bei kūrybos procesus. Šv. Ignaco kolegijoje ir partnerio teisėmis dalyvaujancioje Šiaulių valstybinės kolegijos studentų atstovybės požiūriu nėra sistemingai apibrėžtas DI įrankių naudojimas studijų procesuose. Studijų dalykų dėstytojai pagal galimybes įtraukia į paskaitų tvarkaraščius temų, susijusių su DI įrankių naudojimu, tačiau tai yra pavieniai užsiėmimai, nesuteikiantys sistemingo supratimo kaip etiška ir efektyviai naudoti DI įrankius studijų procesuose. Dėl to kyla poreikis sistemiskai ugdyti studentų gebėjimą sąmoningai ir tikslingai taikyti DI studijų procese.</p>

Be technologijų naudojimo, mokymosi procese svarbios projektų valdymo ir bendradarbiavimo kompetencijos. Projektų valdymas yra laikomas XXI amžiaus įgūdžiu, nes jis apima daugelį gyvenimo ir darbo sėkmei svarbių kompetencijų, tokių kaip komunikacija, komandinio darbo gebėjimai, kritinis mąstymas, problemų sprendimas ir etika, kurie yra itin reikalingi šiandienos globaliame kontekste. Didelė dalis studijų dalykų atsiskaitomi parengiant projektus, studentai atlieka grupines užduotis. Kolegijose projektų valdymo dalyko paskaitos sudaro po 3 ECTS kreditus 3 metų laikotarpio studijose, tai reiškia, jog suteikiamos tik projektų valdymo pagrindų žinios.

Apibendrinant galima teigti, kad DI įrankiai naudojami aktyviai studijų procesuose, tačiau naudojimas dažnai vyksta be etiško taikymo gairių, nepakankamai suvokiant akademinio sąžiningumo, kritinio mąstymo ir mokymosi kokybės aspektus. Planuojant ir įgyvendinant studijų dalykų projektus, studentams trūksta konkrečių įgūdžių, t. y. komunikacijos (aiškiai formuluojant tikslus ir uždavinius), komandinio darbo ir lyderystės (paskirstant atsakomybes komandoje, valdant laiką ir pristatant pasiektus rezultatus).

Tokiu būdu šis projektas sprendžia aktualias studijų proceso problemas: nepakankamas studentų gebėjimas kritiškai ir atsakingai naudoti DI įrankius studijų procese; projektų valdymo, bendradarbiavimo, skaitmeninių kompetencijų ugdymo stoka Lietuvos aukštosiose mokyklose. Pasirinkta ši prioritetinga tema - stiprinti studentų atsakingo ir etiško dirbtinio intelekto taikymą mokymosi procese, projektų valdymo bei bendradarbiavimo kompetencijas. Tema atliepia aukštojo mokslo iššūkius ir nacionalinius bei tarptautinius švietimo politikos prioritetus: „Mokymosi procesui būdingas tarpdalykiškumas ir integruotos dirbtinio intelekto bei kitų technologijų galimybės. Orientuojamasi į studentų kūrybinių ir analitinių įgūdžių ugdymą.“ Problema, jog dauguma aukštojo mokslo įstaigų dar neturi apibrėžusios DI įrankių naudojimo politikos studijų procesuose, tai reiškia studentams nėra aiškių gairių kaip tinkamai naudoti technologijas. Ši tema leidžia ne tik susipažinti su DI technologijų galimybėmis, bet ir kritiškai įvertinti jų poveikį mokymuisi, akademiniam sąžiningumui bei studijų kokybei. Integruojant šią temą su projektine veikla, sudaromos sąlygos ugdyti atsakingą požiūrį į technologijų taikymą ir stiprinti studentų savarankiškumą.

Projekto įgyvendinimo formos pasirinktos siekiant užtikrinti studentų įvairiapusių gebėjimų ugdymą: tyrimo atlikimas - analitinio mąstymo lavinimas; DI ir projektų valdymo mokymai – technologinių ir organizacinių kompetencijų lavinimas; mokymų organizavimas, komandinių projektų rengimas, projektų muges rengimas - projektų valdymo įgūdžių lavinimas. Tyrimo ir analizės veiklos leidžia studentams identifikuoti realias DI naudojimo studijų procese problemas, mokymai suteikia teorinių žinių apie etišką DI taikymą ir projektų planavimą, o praktinės dirbtuvės sudaro sąlygas komandiniam darbui ir projektų įgyvendinimui. Baigiamasis renginys - studentų projektų muge užtikrina rezultatų sklaidą, refleksiją ir įgytų kompetencijų įtvirtinimą.

Projekto tikslas	Ištirti studentų dirbtinio intelekto (DI) naudojimo, projektų valdymo ir bendradarbiavimo kompetencijų iššūkius bei galimybes mokymosi procese ir, pasitelkiant mokymus bei praktines veiklas, ugdyti studentų gebėjimus etišškai ir atsakingai taikyti DI įrankius, stiprinant projektų valdymo ir bendradarbiavimo kompetencijas.
Projekto dalyviai, dalyvių skaičius	Projekte dalyvaus bakalauro pakopos studentai iš Šv. Ignaco Lojolos kolegijos ir Šiaulių valstybinės kolegijos. Iš Šv. Ignaco Lojolos kolegijos dalyvaus 8 studijų programų studentai: svingungo vadybos, socialinio darbo, sielovadinės rūpybos, kulinarinio meno, įvaizdžio dizaino, ortopedijos technologijos, grožio terapijos, skubios medicinos pagalbos. Iš Šiaulių valstybinės kolegijos 5 studijų programų studentai: informatikos mokslų, inžinerijos mokslų, socialinių mokslų, sveikatos mokslų, verslo ir viešojo vadyba. Daugiausiai dalyvaus sveikatos mokslų ir socialinių mokslo kryptių studentai. Projekte planuojama, jog iš abiejų kolegijų dalyvaus apie 80 studentų, kurie bus aktyvūs dalyviai, lavinantys savo kompetencijas ir projekto organizatoriai, kurie įgyvendins studijų mugės ir kūrybinių dirbtuvių veiklas.
Projekto veiklos	Studentų nuomonės tyrimas, DI įrankių naudojimo ir projektų valdymo mokymai studentams, studentų kūrybinės dirbtuvės „Nuo idėjos iki sprendimo“, studentų mugė.
Laukiami projekto įgyvendinimo rezultatai	Projekto metu bus atlikta studentų kokybinė apklausa diskusijų grupės metodu, leidžianti identifikuoti pagrindinius iššūkius ir galimybes, susijusias su dirbtinio intelekto naudojimu, projektų valdymo ir bendradarbiavimo kompetencijų ugdymu studijų procese. Ne mažiau kaip 80 studentų dalyvaus DI ir projektų valdymo mokymuose bei praktinėse kūrybinėse dirbtuvėse, kurių metu įgis teorinių žinių ir praktinių įgūdžių etišškai ir atsakingai taikyti DI įrankius, planuoti ir įgyvendinti komandinius projektus. Studentai parengs ir pristatys projektines idėjas studentų mugėje, stiprinami organizacinius, komunikacinius ir viešojo kalbėjimo gebėjimus. Projekto rezultatai bus viešinami kolegijos interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose. Surinktos studentų refleksijos ir apklausos duomenys leis įvertinti ugdytų kompetencijų pokytį, o parengta projekto ataskaita apibendrins veiklas, pasiektus rezultatus ir pateiks rekomendacijas tolimesniam DI ir projekcinio mokymosi integravimui studijų procese.
Projekto partnerių pavadinimai	Šiaulių valstybinės kolegijos studentų atstovybė, Šv. Ignaco Lojolos kolegijos studentų atstovybė.

Projekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo *Pauli Stulginaitė* (vardas, pavardė)

MM (parašas)